

VERKSAMHETSPLAN 2026

Bild: Hagbydämmet, Täby

Antogs 2026-02-19

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VERKSAMHETSPLANEN	3
Vattensamverkans vision, syfte och mål.....	3
Organisation	3
Resurser.....	4
Fokusområden för Oxundas verksamhet	4
VERKSAMHETSPLAN FÖR 2025.....	5
1. Kommunal och regional vattenplanering	5
2. Miljöövervakning.....	9
3. Internbelastning	5
4. Dagvatten.....	5
5. Biologisk mångfald	6
6. Jordbruk och djurhållning.....	7
7. Kommunikation och hemsida	7
8. Studieresa, utbildning, möten	7
9. Administration	8
BUDGET FÖR 2026.....	9

Förutsättningar för verksamhetsplanen

Vattensamverkans vision, syfte och mål

Oxunda vattensamverkans vision;

Tillsammans för välmående sjöar och vattendrag fria från negativ mänsklig påverkan.

Syftet med Oxunda vattensamverkans arbete är att förbättra miljötillståndet i sjöar och vattendrag inom Oxundaåns avrinningsområde och uppnå vattenförvaltningens mål om god ekologisk och kemisk status, vilket även bidrar till friskare vatten i Mälaren som är dricksvattentäkt för samtliga kommuner inom Oxundaåns avrinningsområde. En förutsättning för samverkansarbetet är den fortlöpande miljöövervakning som bedrivs gemensamt inom Oxunda vattensamverkan enligt gällande miljöövervakningsprogram.

Målen för vattensamverkan är:

- Sjöar och vattendrag skall ha en god ekologisk och kemisk status enligt Vattendirektivet.
- Sjöars och vattendrags biologiska mångfald, natur- och kulturvärden samt andra värden ur naturresurs-, naturvårds-, och landskapshänseende ska säkerställas genom att bevara, förbättra eller återställa miljöerna, i synnerhet i samband med mänsklig påverkan.
- Verka för att stärka avrinningsområdets motståndskraft mot klimatförändringar och bidra till klimatanpassning.
- Vattenvårdsarbetet i avrinningsområdet skall kommuniceras med och förankras hos invånare och verksamhetsutövare

Organisation

Oxunda Vattensamverkan leds av en **politisk styrgrupp** med representation från samtliga medlemskommuner.

Styrgruppen har stöd av en **tjänstemannagrupp** där Sollentuna kommun samordnar samt sköter administration och ekonomi.

Aktuella ledamöter och tjänstemän redovisas på Oxunda vattensamverkans hemsida (oxunda.se).

Oxunda vattensamverkan genomför informations- och kommunikationsinsatser riktade mot politiker, tjänstepersoner och allmänhet gällande vattensamverkans arbete och vattenvårdsfrågor. Som stöd till kommunikationen finns en kommunikationsstrategi. Oxunda vattensamverkan ska också sträva efter att samordna vattenvårdsarbetet med den nationella och regionala vattenförvaltningen och med övrigt vattenvårdsarbete inom berörda kommuner. Därutöver genomförs utredningar och åtgärder gemensamt inom vattensamverkan.

Styrgruppen beslutar om arbetet via verksamhetsplanen som genomförs av olika arbetsgrupper inom tjänstemannagrupp. Åtgärder som genomförs gemensamt av Oxunda ska gynna avrinningsområdet till stora delar samt rymmas inom Oxunda vattensamverkans budgetram. Utöver detta ska tillämpliga statliga bidrag för finansiering sökas om behov identifieras. Om ett projekt behöver en projektplan finns en färdig mall som kan användas.

Resurser

De kommuner som bildar Oxunda vattensamverkan har träffat ett avtal (2017-2020) för samarbetet. Avtalet löper därefter tillsvidare och upphör att gälla 6 månader efter det sagts upp av någon av parterna. Respektive kommun bidrar med 150 000 kr per år till verksamheten, förutom Järfälla kommun som bidrar med 25 000 kr per år, (totalt 775 000 kr per år). Därutöver fördelas kostnaderna för miljöövervakningen mellan kommunerna enligt fördelningsprincipen i miljöövervakningsprogrammet.

Innevarande medel 2026 är 1 639 627 kr, denna summa innefattar medlemsavgifter för 2026 (775 000 kr) och kvarvarande medel från tidigare år (864 627 kr).

Ekonomiredovisning och budgetplanering för miljöövervakningen fram till och med år 2025 hanterades tillsammans med övriga projekt. Från och med 2026 har dock tjänstemannagruppen, i samband med verksamhetsplaneringsdagen, planerat för en separat ekonomiredovisning specifikt för miljöövervakningen.

Budgeten för miljöövervakningen år 2026 uppgår till 412 554 kr, vilken kommer att faktureras under nästkommande år (2027). Utfallet för 2025 blev 373 794 kr, men kommunerna kommer att faktureras 295 823 kr under 2026. Ytterligare 77 971 kr finansierades från Oxunda-budgeten genom verksamhetsplanen.

Utöver de medel som redovisas avsätter kommunerna inom Oxunda vattensamverkan en arbetsinsats av tjänstemännen om minst 120 timmar per kommun och år, det vill säga totalt 720 timmar. Eventuella studieresor ingår inte i denna tid.

Fokusområden för Oxundas verksamhet

- Genomföra gemensam miljöövervakning av sjöar och vattendrag enligt gemensamt miljöövervakningsprogram.
- Arbeta med att minska extern belastning till exempel genom minskad påverkan från hästgårdar i avrinningsområdet.
- Utredda och sammanställa information om intern näringsbelastning i avrinningsområdets sjöar.
- Naturvårdsinsatser för att stärka och förvalta den biologiska mångfalden i avrinningsområdet.
- Arbeta med gemensamma frågeställningar kopplat till dagvattenhantering.
- Verka för att stärka avrinningsområdets motståndskraft mot klimatförändringar och bidra till klimatanpassning.
- Kompetenshöjande insatser.
- Kommunikationsinsatser.

Verksamhetsplan för 2026

Budget och kostnader avser kommunernas gemensamma åtaganden inom ramen för vattensamverkan enligt denna verksamhetsplan. För åtgärder som identifieras utanför verksamhetsplanen svarar respektive kommun för såväl genomförande som finansiering. Tjänstemannagrupp har gemensamt ansvar för att genomföra aktiviteterna i verksamhetsplanen samt återkoppla till styrgruppen.

1. Kommunal och regional vattenplanering

Budget 2026: 10 000 kr

Mål

Vattensamverkan har effektiva processer för att uppnå och följa vattenmyndighetens beslutade miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för ytvatten.

Aktiviteter 2026

- Bjuda in Vattenmyndigheten till dialogmöte med Oxunda medlemskommuner.

Projektledare: Christina Saltström

Projektmedlemmar: tjänstemannagrupp

2. Internbelastning

Budget 2026: 50 000kr

Mål

Miljöövervakningsdata har indikerat att vissa sjöar (Oxundasjön, Edssjön, Översjön och Fjäturen) i Oxundaåns avrinningsområde kan ha problem med internbelastning. Projektet syftar till att utreda om det finns en internbelastning som behöver behandlas samt i så fall resonera kring lämplig metod. Även Vallentuna sjön har problem med internbelastning.

Aktiviteter 2026

- Förbereda LOVA ansökan för att genomföra åtgärder i sjöarna enligt konsultens förslag.

Projektledare: Sara Damlin

Projektmedlemmar: Anna Norder, Babette Marklund, Christina Saltström, Ann Wahlström

3. Dagvatten

Budget 2026: 0 kr

Mål

Dagvattnets negativa påverkan på vattenmiljön är låg inom avrinningsområdet. Allmänheten, berörda kommunala förvaltningar och andra aktörer har en god förståelse för

dagvattenhanteringen och översvämningsproblematiken i stadsmiljön och dagvattnet betraktas som en positiv resurs i samhället.

Aktiviteter 2026

- Att undersöka behov av skanning av PFAS i dagvattendammar.

Projektledare: Björn Johansson

Projektmedlemmar: Andreas Jacobs, Anna Norder, Lisa Andersson, Silje Handeland, Ann Wahlström, Sara Damlin, Erik Palmfjord Smitt, Alina Faxö

4. klimatanpassning

Budget 2026: 5 000 kr

Mål

Verka för att stärka avrinningsområdets motståndskraft mot klimatförändringar och bidra till klimatanpassning.

Aktiviteter 2026

- Identifiera möjliga frågeställningar för samverkan inom klimatanpassning inför näst kommande år.

Projektledare: Lisa Andersson

Projektmedlemmar: Andreas Jacobs, Anna Norder, Björn Johansson, Ann Wahlström, Babette Marklund, Christina Saltström, Sara Damlin, Erik Palmfjord Smitt

5. Biologisk mångfald

Budget 2026: 200 000 kr

Mål

Den biologiska mångfalden vårdas, bevaras och utvecklas i vatten med tillhörande landsmiljöer för att uppnå god ekologisk status inom avrinningsområdet.

Aktiviteter 2026

- Genomföra en gemensam aktivitet kopplad till hantering av bäverproblematik, med syftet att öka kunskapen, utbyta erfarenheter och diskutera möjliga åtgärder –med temat ”att lura bävern”.

Projektledare: Ann Wahlström

Projektmedlemmar: Sara Damlin, Björn Johansson

- Biotopförbättrande åtgärder för lekande fisk i avrinningsområdet. (200 000)

Projektledare: Christina Saltström

Projektmedlemmar: Sportfiskarna, Ann Wahlström

6. Jordbruk och djurhållning

Budget 2026: 200 000kr

Mål

Bidra till miljöanpassning och minskad belastning från jordbruk och djurhållning inom avrinningsområdet.

Aktiviteter 2026

- Arbetet fortsätter utifrån åtgärdsstrategin och av konsult framtagna genomförandeplaner och ska verka för att minska näringsbelastningen från hästgårdar inom Oxundaåns avrinningsområde.

Projektledare: Ann Wahlström

Projektmedlemmar: Sara Damlin, Anna Norder

7. Kommunikation och hemsida

Budget 2026: 56 000 kr (varav ca 6 000 till domänavgifter med mera för hemsidan).

Mål

Oxunda vattensamverkan kommunicerar riktat och effektivt med olika delar av samhället gällande Oxunda vattensamverkans verksamhet samt miljö- och vattenvårdsfrågor.

Kommunikationen verkar för att bidra till positiv samhällsförändring.

Aktiviteter 2026

- Kommunikation om dagvatten ska genomföras där till exempel dagvattenfilm och dagvattenbroschyr kan spridas. Kommunikation kan ske i samband med biltvättarhelgen (25–26 april) och världsvattendagen (22 mars). Kommunikation sker främst via sociala medier och Oxunda vattensamverkans hemsida (0 kr).
- Vid behov kan annan relevant kommunikationsinsats genomföras (50 000 kr).

Projektledare: Raheleh Joorabechi

Projektmedlemmar: Ann Wahlström, Andreas Jacobs, Babette Marklund, Christina Saltström, Sara Damlin, Erik Palmfjord Smitt

8. Studieresa, utbildning, möten

Budget 2026: 90 000 kr

Mål

Oxunda vattensamverkan strävar ständigt efter kunskapsutveckling samt utveckling av den egna verksamheten med inspiration från omvärlden.

Aktiviteter 2026

- Minst tre styrgruppsmöten skall hållas under året (20 000 kr).
- Minst tre tjänstemannagruppsmöten, utöver projektgruppsmöten, skall hållas under året (5 000 kr).

- En verksamhetsplaneringsdag för 2026, inklusive utvärdering/uppföljning av år 2025, skall hållas för tjänstemannagruppen i januari 2026 (5 000 kr).
- Gemensam aktivitet kopplad till hantering av bäverproblematik under våren (Vallentuna), i samband med styrgruppsmötet den 23 april (10 000 kr) (Ann Wahlström är projektledare).
- Studieresa till resmål i avrinningsområde (50 000kr) (Andreas är projektledare)

Projektledare: Raheleh Joorabechi

Projektmedlemmar: Samtliga i tjänstemannagruppen.

9. Administration

Budget 2026: 120 000 kr

Sollentuna kommun har det övergripande ansvaret för samordningen i vattensamverkan. Här ingår ekonomihantering, kommunikationsunderlag, mötesplanering, dokumenthantering, hemsidan och kontakter för samverkans räkning med andra intressenter.

Samordnare: Samordnare, Sollentuna kommun. Ytterligare resurspersoner hos Sollentuna kommun nyttjas för ekonomi, kommunikation och administration.

Budget för 2026

Tabell över budget 2026, visas i SEK.

Intäkter	
Ingående balans från 2025	- 864 627
Medlemsintäkter 2026	-775 000
Summa intäkter	-1 639 627

Utgifter	Budget
Kommunal och regional vattenplanering	10 000
Internbelastning	50 000
Dagvatten	0
Klimatanpassning	5 000
Biologisk mångfald	200 000
Jordbruk och djurhållning	200 000
Tilläggsbeställning	0
Kommunikation och hemsida	56 000
Studieresa, utbildning, möten	90 000
Administration	120 000
Summa utgifter	731 000

Ekonomiredovisning och budgetplanering för miljöövervakning fram till och med år 2025 hanterades tillsammans med andra projekt. Från och med 2026 har dock, i samband med verksamhetsplaneringsdagen, tjänstemannagruppen planerat för en separat ekonomiredovisning för miljöövervakning. Och resultat efter utbrytning av miljöövervakning överförs som intäkt till nästa år.

Miljöövervakning

Budget 2026: 412 554kr (varav 30 000 kr för länsstyrelsens provtagningar)

Konsulten fakturerar arbetet året efter.

Mål

Sjösystemens kemiska, fysikaliska och biologiska egenskaper samt status är väldokumenterade med lättillgängliga resultat för allmänheten, myndigheter, berörda kommuner m.fl.

Aktiviteter 2026

- Miljöövervakning enligt antaget program från 2026 (382 554 kr).
- Miljöövervakning enligt gällande avtal med länsstyrelsen (30 000 kr).
- Calluna presenterar resultatet av 2025 års provtagningar och levererar data till nationell datavärd.

Projektledare: Anna Norder

Projektmedlemmar: Ann Wahlström, Babette Marklund, Sara Damlin, Christina Saltström